

[Udenrigsministeren.]

såvel at slå bro imellem dem den dag, da de øjeblikkelige vanskeligheder måtte være borte, som at finde fornuftige handelsarrangementer indtil da. Jeg har da heller ikke set eller hørt nogen ansvarlig her eller i andre lande gøre sig til talsmand for en sådan reaktion.

De rammer for internationalt samarbejde, som har interesse for løsningen af Danmarks problemer i den foreliggende situation, er dem, som sættes af vort medlemskab af GATT, OECD, EFTA og Nordisk Råd med alt, hvad det står for.

Samarbejdet under Den almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel, GATT, vil kunne rumme visse interessante muligheder, såfremt de verserende planer om afholdelse af en ny toldkonference, den såkaldte Kennedyrunde, vil blive ført ud i livet. Som bekendt går planerne ud på ved en sådan toldkonference at tilvejebringe en væsentlig nedbringelse af toldsatserne både i fællesskabet, USA og i den øvrige verden. Det nye moment, som er forudsætningen for, at der på dette område skulle kunne nås mere, end det har været muligt at nå under tidligere toldkonferencer, er vedtagelsen af den amerikanske toldbemyndigelseslov, Trade Expansion Act. Denne lov rummer en bemyndigelse for præsidenten til at gennemføre en halvering af de amerikanske toldsats for varer, for hvilke mere end 80 pct. af den frie verdens eksport falder på USA og EEC. I den nu indtrådte situation er den varegruppe, der omfattes af den nævnte 80 pct.s regel, meget lille, idet man ved lovens vedtagelse gik ud fra, at Storbritannien ville blive medlem af fællesmarkedet, hvad det altså ikke blev. Hvis denne regel nu skal blive af værdi i en kommende toldforhandlingsrunde, må den amerikanske lovgivning derfor ændres, således at i hvert fald Storbritanniens handel og eventuelt hele EFTAs handel indgår i beregningen af de pågældende varekategorier. Om en sådan lovændring vil ske, er det ikke muligt at sige på nærværende tidspunkt. Ligeledes er det vanskeligt i dag at gøre sig klare forestillinger om, hvorvidt en sådan ny toldforhandlingsrunde i GATT vil kunne baseres på principper, som måtte betyde en fornyelse i forhold til den varefor-vare-metode, der har været anvendt

under tidligere GATT-toldforhandlinger. Bestræbelserne går for tiden i retning af at få vedtaget en procedure for forhandlinger om såkaldte lineære toldnedsættelser, men disse bestræbelser er endnu på et rent foreløbigt stadium. Fra dansk side vil vi være interesseret i, at der gennemføres en sådan pligt til at nedsætte toldsatserne med et fast procentbeløb, og især for så vidt toldnedsættelsesprocedurerne også måtte komme til at omfatte landbrugsvarer.

OECD vil i denne situation have den værdi, at her mødes de europæiske lande sammen med USA og Canada. Organisationen vil derfor meget vel kunne blive et forum for meningsudvekslingen mellem fællesmarkedslandene, de udenforstående europæiske lande og de store nordamerikanske lande, ligesom der er grund til at tro, at organisationen gennem sin særlige handelskomité i et vist omfang vil kunne behandle spørgsmål om konkrete handelsvanskeligheder imellem de seks og de udenforstående europæiske lande. Hvad OECD vil kunne udrette i denne henseende, vil imidlertid i sidste instans afhænge af klimaet inden for organisationens medlemskreds. Hvad angår organisationens muligheder for at kunne bidrage til en generel løsning af det europæiske markedspøblem, er der nok grund til at advare mod større forventninger, allerede fordi den nye organisations vigtigste opgaver ikke ligger på det handelspolitiske felt, men angår et samarbejde vedrørende den økonomiske politik samt vedrørende hjælpen til udviklingslandene.

EFTA må naturligt være den nærmest liggende samarbejdsorganisation, inden for hvilken Danmark søger at opnå forbedrede afsætningsmuligheder for den danske landbrugs-eksport. Det er nævnt, at regeringen i sit forhold til EFTA må gå ind for, at EFTA ikke bliver en kamporganisation over for Fællesskabet, men at beslutningerne i EFTA træffes under fuldt hensyn til det ønskelige i at gøre en senere tilpasning til EEC mulig. De bestræbelser, som her fra dansk side må udfoldes, må tage sigte på dels at få gennemført en generel udbygning af EFTA til i videst muligt omfang også at inddrage landbrugsvarer og fiskeriprodukter under frihandelsområdebehandlingen, dels i medfør af frihandelsområdekonventionen at